

7kl. Namų darbai „Pagrindinė proporcijos savybė“.

Taikant proporciją procentų uždaviniai sprendžiami taip:

- 1) nusprendžiama, kokį dydį pasirinkti nežinomuoju;
- 2) sudaroma uždavinio sąlyga atitinkanti schema (svarbi duomenų užrašymo tvarka);
- 3) remiantis sudaryta schema parašoma proporcija;
- 4) apskaičiuojamas nežinomas proporcijos narys.

PAVYZDŽIAI

1. Tadas turėjo pakuotėje 36 džiovintų vaisių saldainius. 25 % šių saldainių jis davė draugams. Kiek džiovintų vaisių saldainių Tadas davė draugams? Sudarykite uždavinio sąlygą atitinkančią schemą.

Ats. $36 - 100\%$
 $x - 25\%$
 Čia x – džiovintų vaisių saldainių, kuriuos Tadas davė draugams, skaičius.

2. Sudarydami proporciją apskaičiuokite 15 % skaičiaus 320.

$320 - 100\%$
 $x - 15\%$
 Čia x – nežinomas skaičius.
 $\frac{320}{100} = \frac{x}{15}$
 $x = \frac{320 \cdot 15}{100}$
 $x = 48$
 Ats. 48.

3. Atnaujinus sodo namą, jo kaina išaugo 30 % ir dabar namas kainuoja 52 000 Eur. Kokia buvo pradinė sodo namo kaina? Spęsdami taikykime pagrindinę proporcijos savybę.

$52\,000 - 130\%$
 $x - 100\%$
 Čia x – pradinė sodo namo kaina.
 $\frac{52\,000}{130} = \frac{x}{100}$
 $x = \frac{52\,000 \cdot 100}{130}$
 $x = 40\,000$
 Ats. 40 000 Eur.

Užduotys (nežinomąjį žymėkite x):

1. Sudarykite uždavinio sąlygą atitinkančią schemą.

- a) Emilija šiandien gavo 100 trumpųjų žinučių. 16 % šių žinučių Emilijai parašė jos brolis. Kiek trumpųjų žinučių Emilija gavo iš savo brolio?
- b) Žaisdamas Haroldas surinko 72 taškus. 18 % šių taškų jis surinko per pirmąsias 5 minutes. Kiek taškų Haroldas surinko per pirmąsias 5 minutes?

... žinučių	- 100%
... žinučių	- ... %

... taškų	- ... %
... taškai	- 100%

2. Apskaičiuokite:

a) 20 % skaičiaus 160;

b) 25 % skaičiaus 220;

c) 40 % skaičiaus 600

...	- 100%
...	- ... %

$$\frac{...}{...} = \frac{...}{...},$$

$$x = \frac{... \cdot ...}{...},$$

$$x = ...$$

...	- 100%
...	- ... %

$$\frac{...}{...} = \frac{...}{...},$$

$$x = \frac{... \cdot ...}{...},$$

$$x = ...$$

...	- 100%
...	- ... %

$$\frac{...}{...} = \frac{...}{...},$$

$$x = \frac{... \cdot ...}{...},$$

$$x = ...$$

3. Sportinei kepuraitėi, kainuojančiai 25 Eur, taikoma 20 % nuolaida. Kiek reikės mokėti už šią kepuraitę?

... €	- ... %
... €	- ... %

$$\frac{...}{...} = \frac{...}{...}; x = \frac{... \cdot ...}{...}; x = ...$$

Ats.: už kepurę reikės mokėti ... eurus.